

УСТАВ
НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ЗАРЯ 1902г." с. ВАКАРЕЛ ОБЩИНА ИХТИМАН,
СОФИЙСКА ОБЛАСТ

I. ЦЕЛИ

Чл.1 Целите на *Народно* читалище „ *Заря 1902г.*” с. Вакарел са да създава и разпространява сред жителите на с. Вакарел *културни* ценности. Да развива творчески способности и да задоволява научно - *образователните, духовните, естетическите* и нравствено - етичните потребности на вакарелското население. Да проучва историята на селото и да изгражда истински родлюбци. *Да се извява като информационен посредник между населението от една страна, администрацията на местно и национално ниво, бизнеса и обществени и неправителствени организации от друга. Да осигури достъп на широка част от населението до новите информационни технологии, модерните средства на комуникация и глобалното общуване. Да работи сред младите и подрастващите, като подпомага цялостното им изграждане като хармонично развити личности.*

II. СРЕДСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Чл.2 За постигане на целите си *Народно* читалище „ *Заря 1902г.*” урежда:

1. *обществена* библиотека на *свободен достъп* с публична читалня;
2. *информационен център за свободен достъп до интернет, компютърни и офис услуги* ;
3. *самодейни колективи, школи, кръжоци, курсове по изкуствата и за изучаване на чужди езици, научно-технически знания, битова култура и др.;*
4. народни университети и лектори;
5. музеини и художествени сбирки;
6. клубове по интереси за проучвателска и събирателска дейност в областа на фолклора, етнографията, краезнанието, екологията, дизайна и др.
7. кино и видео *показ*, дискотека, видеотека;
8. ателиета за художествени народни занаяти;
9. концерти, спектакли и изложби;
10. празници и ритуали;
11. издаване на печатни материали; читалищно кафене, книжарница и други стопански дейности, които не подменят целта на читалището и не противоречат на законите на страната.
12. *етнографска музейна колекция;*
13. *архивни документална и фотографска колекции.*

III. СЪСТАВ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл. 3. Член на на *Народно* читалище „ *Заря 1902г.*” с. Вакарел може да бъде всеки български гражданин без разлика на пол, образование, имотно състояние, вероизповедание и етническо самосъзнание, който спазва устава на читалището и законите на страната , *участва активно в читалищния живот и не е поставен под запрещение.*

Чл. 3“ Членовете на *Народно* читалище „ *Заря 1902г.*” са *индивидуални и колективни*

Чл. 4. *Индивидуалните* членове на читалището са действителни, спомагателни, благотелни и почетни.

Чл. 5. Действителен член на читалището може да бъде всяко пълнолетно лице, което спазва устава на читалището, *активно участва в дейността му*, плаща годишен членски внос *и имат право да избират и да бъдат избирани.*

Чл. 6. Спомагателен член на читалището може да бъде всяко непълнолетно лице, което спазва устава на читалището. ~~и плаща годишен членски внос.~~

Чл. 7. Действителните и спомагателни членове се приемат за такива по решение на читалищното настоятелство. ~~Размерът на годишния членски внос се определя от общото събрание по предложение на читалищното настоятелство. Ученици и лица под 16 години не плащат годишен членски внос.~~

Чл. 8. Благодетелен член на читалището е този, който подари на читалището сума в размер на *петстотин* лева или вещи на същата стойност.

Чл. 9. Почетни членове на читалището са граждани с особени заслуги към читалищното дело във Вакарел.

Чл. 10. Почетните и благодетелни членове на читалището се обявяват от общото събрание на читалището по предложение на настоятелството.

Чл. 11. *Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:*

1. *професионални организации;*
2. *стопански организации;*
3. *търговски дружества;*
4. *кооперации и сдружения;*
5. *културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.*

IV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ

Чл. 12. Действителните членове на *Народно читалище „Заря 1902г.“* имат право:

1. да участват в редовните и извънредни общи събрания.
2. да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището.
3. да получават информация за дейността на читалището.
4. да обсъждат всички въпроси свързани с дейността на читалището.

Чл. 13. Спомагателните членове на читалището имат право да участват в общите събрания със съвещателен глас.

Чл. 14. Почетните и благодетелни членове на читалището имат права на действителни, ако отговарят на чл. 5 от устава.

Чл. 14^а Колективните членове имат правата на действителните съгласно чл.12 от устава и право на един глас в общото събрание.

Чл. 15. Членовете на читалище *Народно читалище „Заря 1902г.“* са длъжни:

1. да спазват устава на читалището.
2. *да участвуват активно в читалищния живот;*
3. да участват в общите събрания.
4. да пазят и обогатяват читалищното имущество.
5. да плащат редовно членския си внос.
6. да изпълняват решенията на общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

V. УПРАВЛЕНИЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО.

Чл. 16. *Народно читалище „Заря 1902г.“* се управлява от общото събрание, настоятелството, председател и проверителна комисия.

Чл. 17. Текущата дейност на читалището се организира от секретар, който се назначава от председателя по решение на настоятелството.

Чл. 18. Върховен *ръководен* орган на читалището е общото събрание. То се състои от всички действителни членове на читалището.

Чл.19. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава.
2. избира и освобождава членовете на настоятелството, председателя и проверителната комисия.
3. приема вътрешни актове, регламентиращи дейността на читалището.
4. приема бюджета на читалището.
5. *определя основни насоки на дейността на читалището;*
6. *взема решение за членовете на читалището в читалищни сдружения и в Съюза на народните читалища.*
7. изключва членовете на читалището.
8. приема годишните отчети *до 30 март на следващата година.*
9. отменя решения на органите на читалището.

10. взема решения за прекратяване на читалището.
11. отнася до съда незаконосъобразни решения на ръководните органи.
12. провъзгласява почетните и благодетелните членове на читалището.
13. определя размера на годишния членски внос;
14. *взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината*
(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 20. (1) Редовно общо събрание се свиква от настоятелството най малко един път в годината.

(2) Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас.

(3) При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

Чл. 21. (1) Решенията на общото събрание се взимат с мнозинство от половината от присъстващите действителни членове.

(2) Решенията за прекратяване на читалището, промяна на устава, отмяна на решения на ръководните органи, *откриване на клонове* и изключване на членове се вземат с квалифицирано мнозинство от 2/3 от гласовете на действителните членове.

(3) Две трети от действителните членове на Народно читалище „Заря 1902г.“ могат да предявят иск пред Софийски окръжен съд за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона за Народните читалища или устава.

Чл. 22. Общото събрание се свиква с покана, съдържаща дневния ред на събранието, мястото и началния час за провеждане. Поканата се дава на действителните членове *и се залепва на вратата на читалището и на общодостъпни места в с.Вакарел* седем дни преди датата на събранието.

Чл. 23. Общото събрание е редовно ако присъстват повече от половината действителни членове. *При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.*

Чл. 24. *Изпълнителен* орган на читалището е настоятелството, което се състои най малко от трима членове и се избира от общото събрание за срок от три години. Членовете на настоятелството да нямат родствени връзки по права или съребрена линия до четвърта степен включително.

Чл.25. (1)Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. *приема* проект за бюджет на читалището *и го внася в общото събрание;*
4. утвърждава щата на читалището;
5. *взема решение за* секретаря и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. *приема месечните финасови отчети на читалището;*
7. *внася годишен отчет за дейността и годишен финансов отчет в общото събрание;*
8. *приема решения за разпореждане със собствено или предоставено за ползване имущество на читалището, както и за бракуване и замяна на движими вещи на читалището.*

(2) Настоятелството приема решения в заседание с повече от половината от гласовете на членовете.

(3) При липса на кворум и при необходимост от неотложни действия, решения се вземат извън заседание с подписите „за“ и „против“ на членовете на Настоятелството в протокола. след изписаните решения Решенията са законни ако са на лице всички подписи на членовете „за“ рещенията без забелижки.

Чл. 26. Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от три години.

Чл. 27. Председателят на читалището:

1. организира дейността на читалището съобразно законите на страната и устава на читалището и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището *заедно и поотделно със секретаря*;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството;
4. *ежегодно до 10 ноември прави предложение до кмета на общината за дейността на читалището за следващата година*;
5. отчита дейността си пред настоятелството;
6. сключва и прекратява трудови договори със служителите на читалището съобразно бюджета и щата по решение на настоятелството;
7. председателствува общи събрания;

Чл. 28. (1) Секретарят на читалището е щатният организатор на дейността му. Същият работи по длъжностна характеристика утвърдена от настоятелството. Секретарят се назначава на безсрочен трудов договор съгласно КТ и *решение на настоятелството* и може да се уволнява само при спазване на изискванията на КТ, след *мотивирано* решение на *настоятелството*. С изтичане на мандата на едно настоятелство договорът със секретаря не се прекратява.

(2) *Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.*

Чл. 29. (1) *Секретарят на читалището:*

1. *организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;*
2. *организира текущата основна и допълнителна дейност;*
3. *отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;*
4. *представлява читалището заедно и поотделно с председателя.*

(2) Секретарят на читалището участва в заседанията на настоятелството с права на съвещателен глас.

Чл. 30. Проверителната комисия се избира от общото събрание в състав от трима членове за срок от три години.

Чл. 31. Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица които са в трудово-правни отношения с читалището, или са роднини по права линия, съпрузи, братя и сестри или роднини по сватовство от първа степен с членовете на настоятелството.

Чл.32. Проверителната комисия:

1. осъществява контрол върху дейността на председателя, настоятелството *и секретаря* по спазване на устава, закона и решенията на общото събрание на читалището;
2. уведомява общото събрание за констатирани нарушения, а при данни за престъпление и органите на прокуратурата;
3. свиква общото събрание при отказ от настоятелството;
4. предлага освобождаване от отговорност членовете на настоятелството на базата на финансова ревизия.

Чл.32^а (1) *Не могат да бъдат избирани за председател, членове на настоятелството и на проверителната комисия, както и да бъдат назначавани за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.*

(2) *Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.*

VI. КАЦЕЛАРИЯ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.33. Канцеларията на читалището се управлява от секретаря.

Чл.34. В читалището се водят следните книги:

1. Протоколна книга от общите събрания.
2. Протоколна книга от заседанията на настоятелството.

3. Регистър за входящата и изходящата кореспонденция.
4. Заповедна книга.
5. Инвентарни описи на книгите в библиотеката.
6. Дневник за библиотеката и регистър на читателите.
7. Книга за членовете на читалището.
8. Инвентарна книга за имуществото.
9. Касова книга с финансови документи.
10. Летописна книга.
11. Други книги и документи касаещи дейността на читалището.

VII. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 35. *Народно читалище „Заря 1902г”* набира финансови средства от:

1. членски внос;
2. *субсидия за делегирани от държавата дейности в областта на културата;*
3. субсидия от общината;
4. *средства по спечелени проекти по програми на Европейския съюз и проекти на министерства, ведомства, фондации и други неправителствени организации;*
5. лихви по капитала;
6. завещания и дарения;
7. чистия приход от мероприятия организирани от читалището.
8. средства от стопанска дейност, която не нарушава устава на читалището *и законите на страната.*

Чл. 36. Завещания, дарения, *финансови средства от юридически лица с нестопанска цел и религиозни организации*, които обвързват читалището с противни на целите и интересите му *и законите на страната* задължения не се приемат.

Чл. 37. (1) Читалищните средства се съхраняват в банка по сметка на името на читалището.

(2) *Банковите документи за разпореждане с финансовите средства на читалището се подписват от председателят и секретарят заедно.*

Чл. 38. (1) Под никъкъв предлог не може да се ипотекира движимо и недвижимо имущество на читалището.

(2) *Настоятелството няма право да предоставя собствено или ползвано от читалището имущество възмездно или безвъзмездно:*

1. *за хазартни игри и нощни заведения;*
2. *за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;*
3. *за постоянно ползване от политически партии и организации;*
4. *на председателя, секретаря, членовете на настоящелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.*

(3) *Движими вещи могат да бъдат бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоящелството.*

Чл. 38^a *При извършване на процедура по ликвидация ликвидаторът на читалището се определя от Софийския окръжен съд. Имуществото на читалището останало, след удовлетворяване на кредиторите се предоставя от ликвидатора на Община Ихтиман, като същото бъде предоставено първо на училището във Вакарел или на друга близка по цели и дейност организация в с. Вакарел. Ако такова не съществува на някое от читалищата в селата от общината по решение на Общинския съвет. Събраните веществени етнографски сбирки, документални и фото архиви да се предадат на Исторически музей Ихтиман.*

Чл. 39. Приемането, влягането и разходването на читалищните средства става само срещу издадени документи, за редовността на които отговарят председателят и секретарят.

Чл. 40. (1) *Месечните отчети за разходите се одобряват с решение на настоящелството.*

(2) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание. Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината до 30 март на следващата година.

VIII. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 41. **Народно читалище „Заря 1902г.”** с. Вакарел е основано на 25, март 1902г. и има седалището си в с.Вакарел с адрес на управление пл. „Освобождение” № 2

Чл. 42. Читалищните празници са:

1. 25, март-Благовещение- ден на създаване на читалището.
2. 24, май- ден на славянската писменост и българската култура.
3. 1, ноември-ден на народните будители.

Чл. 43. Целта и името на Читалището са неизменяеми, *изключая случаи предвидени в закона.*

Чл. 44. Читалището има кръгъл печат с разтворена книга в центъра и надпис наоколо **Народно читалище „Заря 1902г.”** с. Вакарел.

Чл. 44^a **Народно читалище „Заря 1902г.”** може да членува по решение на настоятелството в читалищни сдружения и Съюза на народните читалища.

Чл. 45. Читалището се регистрира в Софийския окръжен съд като юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза съгласно Закона за народните читалища.

IX. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

1. Настоящият устав е приет на извънредно общо събрание на читалище „Заря” на 11. 08. 1997г. и допълнен съгласно указанията на окръжния съд на 20. 09. 1997г.

1^a. Настоящият устав е изменен и допълнен съгласно § 34 от преходните и заключителни разпоредби към закона за изменение и допълнение на закона за народните читалища.(обн. - дв, бр. 42 от 2009 г.) на редовно общо събрание проведено на

2. Устава влиза в сила от датата на регистрацията му в Софийския окръжен съд.

3. Устава да се подпише от присъстващите действителни членове на събранието за окончателното му приемане.

ЧИТАЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

Народно читалище „Заря 1902 г.“ с. Вакарел

1. Станислав Димитров Владимир	– председател
2. Ася Петрова Георгиева	- член
3. Юлия Йорданова Стоянова	- член
4. Божидар Веселинов Драганов	- член
5. Красимира Иванова Георгиева	- член

Проверителна Комисия:

1. Симона Валентинова Добрева	- председател
2. Малина Костадинова Евтимова	- член
3. Даниела Стефанова Христова	- член

Председател
Ст. Владимиров/

